

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Miljöavtal

Berör Fastlands Finland

Riikka Klemola

Utbildning om åkerstödansökan 2024
för kommuner, NTM-centraler,
rådgivare och intressentgrupper

12.3.2024

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ansökan om nya avtal och ändringar i förfordningarna

Förordningar

Godkänd 15.2.2024:

- Ansökningsförordning: Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2024 (80/2024)
  - finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2024/sk20240080.pdf
  - finlex.fi/sv/laki/kokoelma/2024/fs20240080.pdf

Godkänd 1.2.2024:

- Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om miljöersättning (63/2024)
  - finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2024/sk20240063.pdf
  - finlex.fi/sv/laki/kokoelma/2024/fs20240063.pdf

→Tillämpas från och med 2024 på nya avtal och åtgärder.

Nya avtal

- Nya avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet samt avtal om skötsel av våtmarker och avtal om upprätthållande av ursprungssorter kan ingås 2024.
- Avtal om jordbruksnaturen och landskapet samt avtal om skötsel av våtmarker ansöks i Viputjänsten.
- Avtal om upprätthållande av ursprungssorter ansöks på Livsmedelsverkets blankett 214.
- Avtalsvillkoren på Livsmedels webbplats uppdateras före utgången av mars:
  - [Avtal om jordbruksnaturen och landskapet](#)
  - [Avtal om skötsel av våtmarker](#)
  - [Miljöavtal om upprätthållande av ursprungssort](#)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Avtal om jordbruksnaturen och landskapet och avtal om skötsel av våtmarker

---

Nya avtal om jordbruksnaturen och landskapet och avtal om skötsel av våtmarker

I Viputjänsten kan man ansöka om ett nytt avtal för en gård

- a) Som inte har ett motsvarande, gällande avtal för 2023.
- b) Om avtalet som ansöktes 2023 har hävts, men arealerna kan godkännas i avtalet.
- c) De skiften som anmälts till avtalet 2023 har underkänts vid terrängsynen men skiftena nu har iståndsatts så att de motsvarar kraven i avtalet.
- d) Den som iståndsätter avtalsskiftena under år 2024.

Tilläggsarealer till gällande avtal

- Om gården har ett gällande avtal kan följande ansökas som tilläggsarealer till avtalet:
  - a) Skiften som inte godkändes i avtalet vid terrängsynen 2023 och som nu har restaurerats så att de kan omfattas av avtalet (t.ex. vassbevuxna områden)
  - b) Skiften i besittning som man inte kom ihåg att ansöka om i avtalet förra året
  - c) Nya skiften som kommit i besittning och som uppfyller kraven i avtalet
- Tilläggsarealen kan sökas via Viputjänsten med ansökan om åkerstöd.
  - Ansökan har ingen begränsning gällande hektar.
  - **Tilläggsarealer kan inte sökas genom att öka den befintliga basskiften.**
  - Skötselplan och andra obligatoriska bilagor som ska bifogas ansökan.
  - De skiften som du ansöker om att lägga till är i kraft till utgången av den ursprungliga avtalsperioden.

Arrendeavtalet ska vara uppgjort i god tid, om tilläggsarealerna är arrenderade. Betesavtal kan inte användas för att påvisa besittning av arealen.

Preciserade punkter SRf 78/2023 (1/3)

- 35 § Skötselplan:
  - I fortsättningen krävs en konstruktionsritning för skötselplanen för våtmarker
- 41 §
  - Enligt paragraferna i den nya naturvårdslagen om minimikrav i Moma-avtal
- 44 §
  - Betesgång eller slåtter och bärgning av slåtteravfall enligt skötselplanen ska göras senast den 15 september under avtalsåret.

Preciserade punkter SRf 78/2023 (2/3)

- 45 §
  - Precisering av stängselåtgärden:
    - Kanter på skiftet som gränsar mot vattendrag behöver inte inhägnas. Stängslet ska vara ett fast stängsel som består av stolpar och minst två trådar eller nät och det ska stå under hela avtalsperioden.
  - Precisering av rovdjursstängselåtgärden:
    - Ett rovdjursstängsel ska byggas så att rovdjur inte kan ta sig in i det inhägnade området. Rovdjursstängslet ska följa viltcentralens anvisningar.
  - Rökning för istandsättning får genomföras fram till den 30 april följande kalenderår.

Preciserade punkter SRf 78/2023 (3/3)

- 46 §
  - Betesgång på gammal näringsfattig vall (som inte är utsatt för eutrofiering) och som inte omfattas av gårdens växtföljd under avtalsperioden är möjligt från och med 2024.
- 48 §
  - Paragrafer enligt den nya naturvårdslagen om minimikrav för skötselavtal för våtmarker.
- 49 §
  - Ändringar i direktivhänvisningarna

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viputjänsten i avtalen

Ansökan om tilläggsarealer i Viputjänsten

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Luomu ja sopimukset Lohkotietojen yhteenveto Maatilan tiedot Vipuneuvoja Yhteenveto ja lähetykset

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus Kosteikkojen hoitosopimus

▼ Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023

Yhteenveto

Muokkaa

Sopimuslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	
0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa	

[Hae sopimukselle lisäaloja](#)

Näytä liitteet

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

Sopimukselle haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala	Lohkon tyyppi	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Toiminnot
☐	0910036418	Lisä_ala_1	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_2	1,21	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_3	1,22	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_4	1,23	Metsämaa	Omistuksessa	

+ Lisää liite

Peruuta

Tallenna

Ansökan om tilläggsarealer Viputjänsten

- En skötselplan för tilläggsarealerna bifogas om skiftet inte ingår i den skötselplan som lämnats in 2023.
- På tilläggsarealerna görs en terrängsyn inom 2 år.

The screenshot shows a web application interface for agricultural contracts. At the top, there are navigation links for 'Täyttöohjeet' and 'Tulosta yhteenveto'. Below this is a breadcrumb trail: '< Takaisin' followed by 'Maatalouden ja maiseman hoitosopimus'. A row of tabs includes 'Lohkotiedot', 'Hakijan tiedot', 'Haettavat tuet', 'Luomu ja sopimukset', 'Lohkotietojen yhteenveto', 'Maatilan tiedot', 'Vipuneuvoja', and 'Yhteenveto ja lähetykset'. Below the tabs are three main sections: 'Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus', 'Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus', and 'Kosteikkojen hoitosopimus'. The 'Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus' section is expanded to show 'Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023'. A yellow warning box states 'Lähetä kaikki liitteet hakuajana.'. Below this is a 'Yhteenveto' section with a 'Muokkaa' button. The 'Sopimuslohkot' table is shown below:

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Ensimmäinen vuosi
▶ 0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lisä_ala_1	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2024

At the bottom of the table, there are links for 'Hae sopimukseen liitteitä' and 'Näytä liitteet'.

Anmälan om stängsel- och rovdjursstängselåtgärd i Viputjänsten (1/2)

Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan Hae/ilmoita - Peltotukien haku

Täyttöohjeet Tulosta yhteenveto

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Lohkotietojen yhteenveto Maatil

Peruslohkolista

52	Poik	0,36
53	Kc	0,49

A 1,73 ha

Kasvi *
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe *
1. vuoden siirtymävaiheessa

Ympäristökorvauksen toimenpiteet

- Aitaus-toimenpide
- Kunnostusraivaus-toimenpide
- Petoaitaus-toimenpide

Ilmoita ko. kasvulohkolle tarvittavan aidan pituus metreinä.

Aidan pituus *
 m

Pakollinen kenttä: *

Peruuta Tallenna

Anmälan om stängsel- och rovdjursstängselåtgärd i Viputjänsten (2/2)

Nytt! I samband med anmälan om stängsel- och rovdjursstängselåtgärd ska man uppge stängslets längd i meter. Den kan anges på två sätt:

- Totalt antal meter för något av skiftena, vilket innebär det totala antalet meter för alla skiften som blir kvar innanför stängslet.
- Antal meter stängsel för varje skifte separat

Mätningarna kan göras med Vipus *Mät avstånd* -kartverktygyn i nedre högra kanten)

Anmälan om istandsättningsröjningsåtgärd i Viputjärnen

Kasvulohkot

Lisää uusi kasvulohko

A 1,73 ha
Kasvi
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe
1. vuoden siirtymävaiheessa

Ympäristökorvauksen toimenpiteet
Aitaus-toimenpide
Aidan pituus
252 m

Lisätiedot

Rita istandsättningsröjnings-
åtgärden som ett eget
jordbruksskifte, lägg till
växtuppgifterna och spara.

Lisää kasvitiedot

Lisää kasvulohkoille kasvitiedot.

✓ **Kaikilla lohkoilla on kasvitiedot**

A B

← Kasvulohko B 0,28 ha →

Kasvi *

Ympäristösopimusala, puustoinen tai n

Luomun vaihe *

Ei ole luomutuotannossa

Ympäristösopimusalan toimenpiteet

- Kunnostusraivaus -toimenpide
- Aitaamis -toimenpide
- Petoaita -toimenpide

Lisätiedot

Växter på avtalsskiften bör anges korrekt

Moma-avtalsskifte:

- Skiftet har **mindre än 50 träd/ha** och skiftet uppfyller i övrigt kraven på permanent gräsmark.
- Markanvändningsslagen är naturbete och naturäng.
- Som skiftets växt uppges:
  - **Miljöavtalsareal, permanent gräsmark.**

Moma-avtalsskifte:

- Skiftet har **över 50 träd/ha** och uppfyller inte kraven för permanent gräsmark.
- Markanvändningsslaget är skogsmark eller annan areal
- Som skiftets växt uppges:
  - **Miljöavtalsareal trädbevuxen eller annan areal.**

Växter och övergångsfaser på avtalsskiftet

Avtal om skötsel av våtmarker

- Man har ansökt/ansöker om att lägga till skiftet i skötselavtalet för våtmarker.
- Markanvändningsslag är annan areal.
- Som skiftets växt uppges:
  - **Miljöavtalsareal våtmark**

I ändringsskedet, senast 2.10, kan den som ansöker om stöd:

- Ändra växten i Vipu (återkalla stödet).
- Återkalla åtgärd genom att avlägsna krysset för åtgärden i skiftesuppgifterna.
- Lägga till en åtgärd genom att kryssa för åtgärden i skiftesuppgifterna.
- Genom att meddela NTM-centralen att avtalet för skiftet tas bort eller läggs till.
- Ändra jordbruksskiftets gränser (röjning för iståndsättning).

Anmälan om växter, om avtalsskiftet har terränggranskats

- I Viputjänstens förhandsifyllning anger man den växt som konstaterats vid terrängsynen för skiftet.
- Punkten lämnas tom, om markanvändningsslaget är fel på skiftet och den växt som konstaterats vid terrängsynen inte kan hämtas vid förhandsifyllningen.
- Markanvändningsslaget ska ändras så att det överensstämmer med den växt som konstaterats vid terrängsynen.
- På alla skiften som genomgått terrängsyn utförs en korskontroll av den konstaterade växten och den anmälda växten.

Permanent gräsmark? → Vid terrängsynen konstaterades trädbevuxen areal eller annan areal som växt på miljöavtalsarealen

- Skiftet kan uppges som permanent gräsmark endast om det med säkerhet uppfyller kraven för permanent gräsmark
- Om skiftet vid terrängsynen har konstaterats vara en *Miljöavtalsareal med träd* eller *Någon annan areal*, men skiftet efter iståndsättning och några års skötsel uppfyller kraven på permanent gräsmark.
  - Kan växten ändras, men ett fotografi av skiftet ska skickas till NTM-centralen.

Kraven på permanent gräsmark på ett skifte med naturbete och naturäng:
[Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften.](#)

Kartnivå för vårdbiotop

- Skiften som inventerats som nationellt och regionalt värdefulla är markerade **med blått.**
- Områden markerade **med svart** har inventerats men uppfyller inte kriterierna för en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop, utan är vanliga vårdbiotoper.
- För skiften markerade **med gråt.** behövs ett utlåtande av NTM-centralens ansvarsområde för miljö och naturresurser.
- I Vipu syns inte förklaringarna till nivåerna.

Lohkon tiedot Haetut lohkot **Karttatasot**

Karttatasot

- Peruslohko
- Peruslohko päällekkäisyys
- Maatila
- Vapaakorjaus
- Aputaso

Taustakartat

- perinnebiotooppi ⓘ ⊗
  - Ympäristösopimus, (ylempi)
  - Ympäristösopimus, (alempi)
  - Ympäristösopimus, (lausunto)
- uusimmat_kuvat ⓘ ⊗
- Maastokartta ⊗

Piilota sivupalkki

Viputjänstens kartlager

- Viputjänstens kartlager har inga förklaringar om det finns många olika kartnivåer.

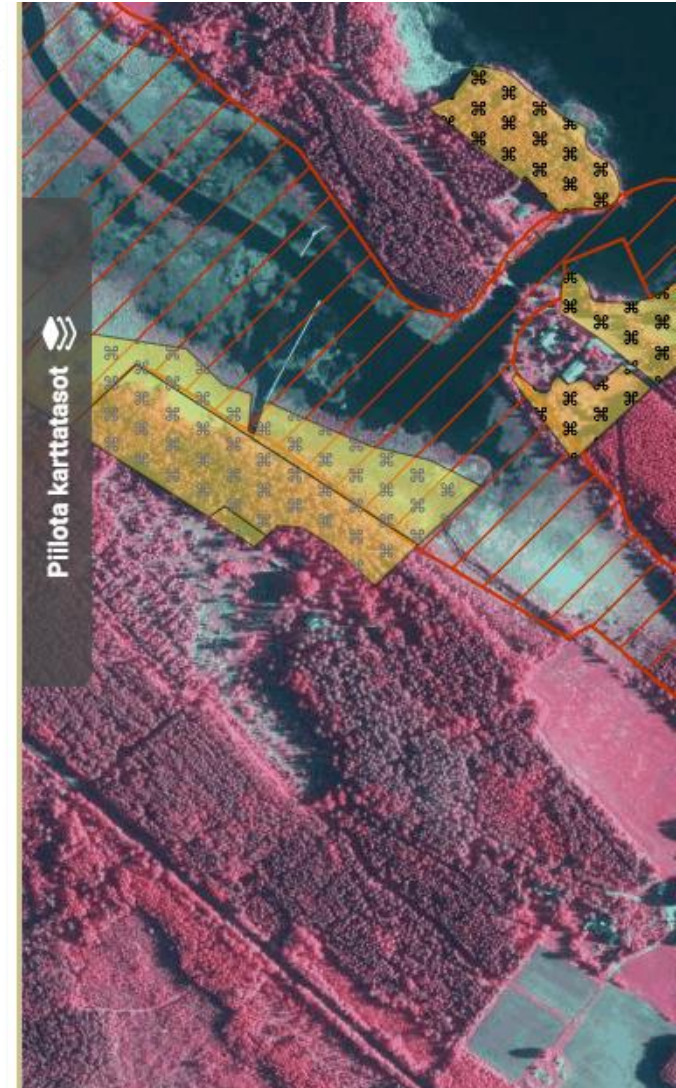
Lisää kartalle oma aineisto

Karttatasot

- Edellisen vuoden peruslohkot
- Edellisen vuoden kasvulohkot
- Kiinteistörajat
- Kiinteistötunnukset
- Vipu-vesistöt
- Pohjavedet
- Perinnebiotooppi
- Natura 2000
- Kaltevuus
- Merialueet
- Suojavyöhyke

Taustakartat

- Ilmakuva
- Maastokartta

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ändringar i gällande avtal om jordbruksnaturen och landskapet och avtal om skötsel av våtmarker

---

Anmälning av en paus i betesgången

- Det kan hållas en paus på ett år i betesgången under avtalsperioden för att minska parasittrycket eller främja bevarandet av en utrotningshotad art.
  - ➔ Anmäls skriftligt till NTM-centralen och skiftet anmäls i Vipu-tjänsten med växten "återtagande av stöd".

Avlägsnande av skifte ur avtal

- Skiftet kan tas bort från avtalet om du inte kan fortsätta skötseln enligt skötselplanen på de skiften som godkänts i avtalet.
  - ➔ NTM-centralen ska meddelas om saken med en fritt formulerad ansökan under ansökningstiden för åkerstöd.
- Att ta bort skiftet från avtalet leder inte till återkrav.

Att överlåta besittningen av ett skifte

- Ett skifte kan tas bort från avtalet om skiftet tas ur den sökandes besittning under avtalsperioden till exempel på grund av en oplanerad hävning av ett arrendeavtal.
- NTM-centralen ska informeras om detta inom 15 arbetsdagar.
  - ➔ NTM-centralen avlägsnar skiftet från avtalet utan återkrav.

Ändringar i antalet djur

- Om det antal djur som godkänns för avtalsområdet minskar eller djurarten byts under avtalstiden, ska skötselplanen preciseras så att målen uppnås.
- Preciseringar i skötselplanen meddelas NTM-centralen under ansökningstiden för åkerstöd.

Ändring av värdeklass

- Om skötseln av avtalsområdet har gett resultat och NTM-centralens ansvarsområde Y har inventerat området till en högre värdeklass, kan du ansöka om ändring av värdeklassen för avtalsskiftet.
- Höjning av värdeklassen söks fritt formulerat hos NTM-centralen under ansökningstiden för åkerstöd. Ersättningen för skiftet betalas enligt den högre värdeklassen från och med följande avtalsår.

Avtalet kan frångås endast i undantagsfall (gäller alla miljöavtal)

- Ett miljöavtal kan frångås endast på grund av force majeure eller vid exceptionella omständigheter
  - T.ex. om betesgång enligt skötselplanen inte är möjlig på grund av naturförhållanden, force majeure eller olägenheter för naturvärdena i avtalsområdet.
- Gör en fritt formulerad, skriftlig anmälan om avtalet till NTM-centralen. Foga samtidigt skriftliga bevis till anmälan.
  - Anmälan om frånträdande av avtalet ska göras skriftligen till NTM-centralen inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt att göra anmälan.
- Om man upphäver avtalet före avtalsperiodens utgång, behöver ett nytt motsvarande avtal inte nödvändigtvis ingås förrän två år har förflutit från upphävandet.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tack